

K19P 0235

Reg. No. :

Name :

II Semester M.A. Degree (Reg./Suppl./Imp.) Examination, April 2019
(2016 Admission Onwards)

HINDI LANGUAGE AND LITERATURE

HIN2E03 – Sanskrit : Kavya and Kavya Mimamsa

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instruction : Answer may be written either in **Sanskrit** or in the main language.

I. Annotate **any four** of the following. (4x4=16)

ससन्दर्भं चतुर्णां आशयं लिखत।

- 1) प्रकाम विस्तार फलं हरिण्यः।
- 2) श्रद्धेव साक्षाद्विधिरोपपन्ना।
- 3) वज्रं मुमुक्षन्निव वज्रपाणि।
- 4) चित्रार्पितारम्भइवावतस्थे।
- 5) जुगोप गोरूपधरामिवोर्वीम्।
- 6) अन्तर्मदावस्थ इव द्विपेन्द्रः।

II. Explain **fully any three** of the following. (3x4=12)

त्रीणि व्याख्यात।

- 1) बाहुप्रतिष्टम्भविवृद्धमन्यु-
रभ्यर्णमागस्कृतमस्पृशद्भिः।
राजा स्वतेजोभिरदह्यतान्तु-
र्भोगीव मन्त्रौषधिरुद्धवीर्यः॥
- 2) तस्मिन्क्षणे पालयितुः प्रजाना-
मुत्पश्यतः सिंहनिपातमुग्रम्।
अवाङ्मुखस्योपरि पुष्पवृष्टिः-
पपात विद्याधरहस्त मुक्ता॥

P.T.O.

- 3) विसृष्टपाश्वानु चरस्य तस्य
पार्श्वद्रुमाः पाशभृता समस्य
उदीरयामासुरिवोन्मदाना-

मालोकशब्दं वयसां विरावैः॥

- 4) स पाटलायां गवि तस्थिवांसम्
धनुर्धरः केसरिणं ददर्श।
अधित्य कायामिव धातुमय्याम्
लोध्रद्रुमं सानुमतः प्रफुल्लम्॥

- 5) अलं महीपाल तव श्रमेण
प्रयुक्त मप्यस्त्रमितो वृथास्यात्।
न पादपोन्मूलनशक्ति रंहः
शिलोच्चये मूर्च्छति मारुतस्य।

III. Write short answer on **any three** of the following. (3×2=6)

त्रयाणां लघुटिप्पणिर्लिखत।

- 1) मम्मटमते काव्यप्रयोजनम् - Kavyaprayojanam of Mammata
- 2) भरतमुनेः रससूत्रम् - Rasasutra of Sage Bharata
- 3) दण्डिनमते दशगुणाः - Ten Gunas according to Dandin
- 4) आनन्दवर्धनमते ध्वनि लक्षणाम् - Dhvani Theory of Anandavardhana
- 5) रस - भावानि लिखत। - Write Rasa and Bhava.

IV. Write essay on **any two** of the following. (2×15=30)

द्वाकपन्यस्यत।

- 1) दिलीपसिंहयोः मिथः संभाषणम् - Conversation between Dilipa and the Lion
- 2) दिलीपस्य नन्दिनीपरिचरणम् - Protection of Nandini by Dilipa
- 3) कालिदासस्य प्रकृतिचित्रणम् - Nature depiction of Kalidasa
- 4) पञ्चमहाकाव्यानि। - Write about Pancha Mahakavyas.

V. Decline **any two** of the following. (2×4=8)

द्वयोः शब्दरूपं लिखत।

- 1) कविः
- 2) गुरु
- 3) बालः
- 4) मित्रः।

VI. Split **any four** of the following. (4×1=4)

चतुर्णां पदच्छेदं लिखत।

- 1) चान्यतस्तस्य
- 2) ऋषेर्मुमोच
- 3) तमर्च्यम्
- 4) वृष्ट्यापि
- 5) मुनेश्च
- 6) श्रद्धेव।

VII. Combine **any four** of the following. (4×1=4)

चत्वारि सन्दृष्टत।

- 1) गह्वरं + आविवेश।
- 2) पुत्रीकृतः + असौ।
- 3) सुधा + इव।
- 4) तत् + यशः।
- 5) धेनुः + इयम्।
- 6) अथ + एनम्।